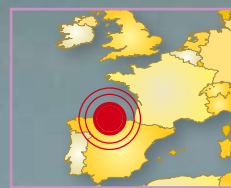

Baskenland

Redelijk onbekend, steeds meer bemind

De Golf van Biskaje is vooral berucht vanwege zijn ruige zeecondities: menig schip vond daar zijn einde op de bodem. Een groot deel van van de Golf van Biskaje ligt aan de Baskische kust en als Baskenland in het nieuws komt, is dat meestal vanwege terroristische acties om bij de Spaanse overheid onafhankelijkheid van Baskenland af te kunnen dwingen. Ondanks dat ontdekken steeds meer mensen de schoonheid van diezelfde Golf van Biskaje. Prachtige golven om te surfen en een voor veel duikers nog onbekende onderwaterwereld.

Tekst: Arine Maat | Fotografie: Udo van Dongen > www.udovandongen.com

Hypselodoris spec.

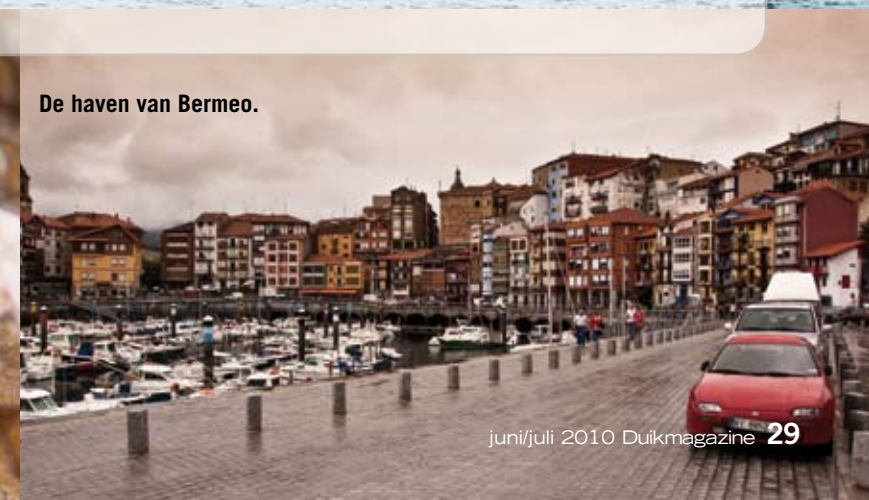
Tallose gele gorgonen

Oog van Atlantische Octopus
(*Loligo vulgaris*)

De haven van Bermeo.

Na ruim 1300 kilometer in de camper zijn we in de bergen van Baskenland aangekomen, onze bestemming. We zijn onder de indruk van het natuurschoon dat aan ons voorbij trekt op weg naar de kust, waar we onze zoektocht gaan beginnen naar duikmogelijkheden aan de prachtige Baskische rotskust.

Tegen de avond bereiken we de traditionele Baskische hoofdstad Gernika, die zich in het meest noordelijke deel van de deelprovincie Biskaje bevindt. Op de weg van Bermeo naar Bakio, staat op circa vijftig meter boven de zeespiegel de vuurtoren van kaap Machichaco. Omdat deze een eind de zee in steekt, vermoeden we dat hier het onderwaterleven wel eens op zijn mooist zou kunnen zijn. Vanuit hier is het echter onmogelijk het water te bereiken, dus we rijden een stuk terug en nemen de eerste afslag richting zee. Beneden aangekomen wanen we ons even in Zeeland. Een duikstel uit Bilbao maakt zich op de parkeerplaats gereed voor een nachtduik. Zij adviseren ons een stukje uit te zwemmen en dan het rif aan onze linkerhand te volgen. Zojuist had een snorkelaar op de hoek een maanvis gezien! Beiden zijn we direct erg enthousiast en nieuwsgierig geworden naar wat de duik ons de volgende dag zou gaan brengen. Op de parkeerplaats bevinden zich nog meer campers en we besluiten de nacht bij de duikstek, genaamd Harribolas, door te brengen.

Gehoornde slijmvis
(*Parablennius gattorugine*)

Stenen keren

De volgende ochtend worden we wakker met een strakblauwe lucht en een vlakke zee. Met onze duikspullen klauteren we voorzichtig over de keien naar de waterkant. Niet veel later zweven we onder water. We zijn verrast; het lijkt helemaal niet op de Atlantische Oceaan zoals we deze kennen van vorige duikvakanties in Bretagne, het toont meer gelijkenis met de Middellandse Zee. Er groeit bijvoorbeeld geen laminaria op de rotsen, maar wasroos. Het water is 18-22 graden en het zicht minstens vijftien meter. We hebben het direct enorm naar onze zin. Overal waar we kijken, zien we wegspringende of juist stoere stilzittende blennies. En al snel zijn we – net als in Zeeland – figuur-

lijk iedere steen aan het omkeren, zoekend naar interessant klein spul, met resultaat!

De eerste bruine platwormen dienen zich al snel aan. Even later komen we de eerste kleurrijke zeenaaktslakken tegen. Blauw-gele hypselodorissen, wit-gele diaphorodorissen, paarsgeel-vlekte chromodorissen en ook de pokdalige, minder fel gekleurde, maar zeker niet minder mooie, doriopsilla's. Zoveel mooie slakken hadden we absoluut niet verwacht. Behalve zeenaaktslakken worden we ook getraakteerd op een zeer bizar ogende en snel voortbewegende platworm, die later *Thysonozoon bronchii* bleek te heten. En nog nauwkeuriger zoeken levert ons een aantal zeer kleine paarse platwormen op.

Atlantische Octopus
(*Loligo vulgaris*)

We staan
onverwacht.
oog in oog
met Atlantische
octopussen

Grazende zeebarbelen
(*Mullus spec.*)

Cowrie in gele gorgoon

Diaphorodoris luteocincta

Paarse zeeappel

Gele gorgoon

Gehoorde Slijmvis
(Parablennius gattorugine)

soorten anemonen, sponzen en kokerwormen. We komen ook een enkele zeenaaktslak tegen. Omdat deze duikplaats niet beschermt ligt, is het ook minder vaak mogelijk om hier vanaf de kant te duiken. Erg rouwig zijn we er niet om, omdat we nog een kantduikstek aanbevelen hebben gekregen; de haven van Elantxobe.

Kleurrijke biodiversiteit

Elantxobe is een schattig vissersdorpje dat lekker beschermt tegen de rotskust aan ligt. Vanaf de buitenste dam van de haven kun je het water in. Vlak daarbuiten is een rif dat bestaat uit een aantal grote rotsformaties. Volgens lokale

duikers is dit de mooiste (legale) kantduikstek. En mooi dat het er is! Het eerste wat ons hier opvalt, is de grote hoeveelheid wasroos, maar eenmaal bij de riffen aangekomen, blijken deze een zeer kleurrijke biodiversiteit te huishouden. Onder de overhangende rotsen zien we paarse dodemansduimen en tussen de rotsen leven grote hoeveelheden juweelanemonen, gele sponzen en kokerwormen. Ieder hol lijkt gekoloniseerd te zijn door een blenny, die zijn 'huis' stoer bewaakt. Onze octopusvrienden zijn ook weer van de partij. Terwijl we de rotsformaties afspeuren, merk ik dat we de hele tijd nauwlettend in de gaten worden gehouden door drie flinke trekkersvissen die helaas op gepaste afstand blijven.

Tussen de wasroos ontdekken we een enkele transparante garnaal met blauwe strepen en rode ogen, die kennelijk ongevoelig is voor de netelcellen van de wasroos. En naast de ons reeds bekende zeenaaktslakken vinden we nog drie 'nieuwe' soorten waarvan de spectaculairste toch wel de blauw/geel/witte *Berghia coerulescens* is.

Tijdens ons bezoek aan Baskenland hebben we ons enkel beperkt tot een drietal kantduikstekken die wat ons betreft erg de moeite waard zijn. Maar bij een toekomstig bezoek zullen we zeker nog andere plekken met behulp van bootduiken gaan ontdekken. □

Floreren

Niet alleen de macrobestjes maken deze duikstek de moeite waard. We komen regelmatig onverwacht oog in oog met Atlantische octopussen van uiteenlopende grootte. Het blijven toch prachtige beesten; je ziet ze twijfelen wanneer ik in de buurt kom: "Gaat hij wat doen of kan ik nog even blijven zitten?" Maar als je rustig genoeg blijft, zijn ze tot erg dichtbij te benaderen en verdwijnt de cameravrees als sneeuw voor de zon.

Ondanks de grote hoeveelheid snorkelende harpoenjagers zijn er voldoende vissen waar te nemen. Lipvissen en mullen vergezellen ons regelmatig bij de zoektochten naar klein spul. En als we om ons heen kijken, zien we regelmatig diklipharders, zeebrasems of zeebaarzen. En zo nu en dan komen we schorpioenvissen in verschillende kleurvarianten tegen. De lokale duikers die we heel af en toe tegenkomen, lijken zich vooral bezig te houden met het zoeken naar congeralen en sidderroggen; die eerste hebben wij niet kunnen vinden, maar van die laatste zien we bij onze eerste duik een enorm exemplaar van minstens tachtig centimeter.

Dodemansduimen, een lederkoraalsoort welke veel voorkomt aan het grootste deel van de Europees Atlantische kust, zien we op deze duikstek niet. Maar dit wordt ruimschoots goedgemaakt door de

grote hoeveelheden gele en witte gorgonen, die hier rijkelijk floreren naast de rode korstvormende zakpijpen, sponzen en diverse kleurrijke anemonen.

Mening bijstellen

Harribolas hebben we inmiddels regelmatig bedoken, dus is het tijd voor wat nieuws. Iets ten westen van de Cabo Machichaco bevindt zich San Juan de Gaztelugatxe. Dit is een kapel bovenop een rots, waar je via een stenen wandelbruggetje kunt komen. Deze rots vormt het toeristische middelpunt van een natuurgebied, waar duiken sinds enige jaren verboden is. Erg jammer, want

volgens ingewijden is dit het mooiste duikgebied van Baskenland.

Circa dertig kilometer verder naar het westen, komen we door het dorpje Armintza. Er blijkt een duikcentrum met decompressietank te zitten, waar zelfs Engels wordt gesproken. Het duikcentrum bevindt zich naast een baai die ons toegang verschaft tot de duikstek rond de rots, de grootste blikvanger van het dorp.

In eerste instantie valt deze duikstek tegen. Er staat een sterke deining en het water is kouder. Er groeien voornamelijk planten op de bodem. Maar aan het eind van de duik stellen we onze mening snel bij. Tussen rotsspleten zitten vele

Atlantische octopus
(Loligo vulgaris)

Symbiose garnaal in wasroos

Guggenheim museum in Bilbao

Praktische INFORMATIE

Reis: Wij reisden en kamperen met een camper. Er zijn ook vluchten van Amsterdam naar Bilbao

Visum: Nee

Verblijf: Hotel, appartementen of campings.

Taal: Baskisch en Spaans. Heel soms Engels

Klimaat: Voor Spaanse begrippen koel zeeklimaat

Watertemperatuur: 14-20 graden

Eten en drinken: Spaanse keuken. Restaurants sluiten doorgaans hun keuken tussen 16.30 en 19.00.

Valuta: Euro

Elektriciteit: 220 volt, normale stopcontacten

Tijdsverschil: Geen

Wat is er te zien: Maanvissen, Octopus, vele naaktslakken, dodemansduim, wasroos, trekkersvissen, hoornkoraal, sidder- en stekelroggen, sepia's

Boven water: Alle soorten bergsporten, golfsurfen, museumbezoek (o.a. Guggenheim in Bilbao), winkelen

Info: www.euskadi.net